

Woody Allen: Azért jobb híresnek lenni

2012 szeptember 02. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

A New York-i, pontosabban manhattani nevezetességek közé sorolt Woody Allen egy ideje Európában forgat: Barcelona, London és Párizs után ezúttal az olasz fővárosban játszódik új filmje.

A Rómának szeretettel cím? mozi kapcsán a rendez? terjedelmes és igencsak ?szinte interjút adott egy lengyel lapnak, amib?l kiderül többek között, hogy mit is gondol valójában Allen a szerelemr?l, hogy mit utál és szeret a filmezésben, és hogy miért szegte meg a fogadalmát, és játszott ismét a vásznon.

A beszélgetés az amerikai rendez?vel látszólag szokatlan módon – a filmet már ismer?k számára nyilván érthet? okokból – a fürd?szobai éneklés témakörével indul, és kiderül: az értelmiségi neurózis avatott ismer?je lelkesen dalol zuhanyzás közben, ám az így szerzett sikerélményt egyértelm?en csalásnak tartja, ami abból fakad, hogy a víz keltette zajtól magunkat se halljuk igazán.

A leggyönyör?bb csalódás: a szerelem

A mozin kívüli világban a szerelem is ilyen csalásnak, a „leggyönyör?bb csalódásnak” számít szerinte. A számos szerelmi viszonyt filmre álmódó rendez? úgy véli, túl sokan hisznek abban, hogy a szerelem villámcsapásszer?en léphet be az életükbe – ez a filmen egyébként remek kiindulópont lehet, a valós életben azonban túl sok olyan találkozás történik, amikor feleslegesen hisszük azt, hogy az épp csak megismert illet? lesz a jövőbelink. Ráadásul Allen azzal sem bíztat bennünket, hogy a vereségek, a szerelmi kudarcok segítenének: szerinte ugyanis csak illúzió az, hogy megérthetjük a világot, vagy hogy kulcsot találunk a szerelem megfejtéséhez.

Képeslapvárosok nyomában

Rómát viszont mégiscsak sikerült felfedeznie. Régóta tudta, hogy egyszer filmet fog készíteni az „örök városban”. Az viszont sokáig nem volt számára világos, hogyan lesz képes megragadni és visszaadni Róma elképzeltetlen energiáját: a zajt, a z?rzavart, az autók elé ugráló járókel?ket és a szinte az éttermekbe parkoló kocsikat, az ételek, a zene és az öltözködés imádatát, az utcán étkezés nemtör?döm gyakorlatát. Arra jött rá, hogy a megoldás az lesz, ha több történetzálat és szerepl?t mozgat, így képes lesz egyfajta kaotikus kollázst készíteni a városról. A beszélgetés során szóba került a film végleges címe is. El?ször ugyanis Bop Decameron címen futott a projekt, majd ezt a rendez? Nero Fiddlesre változtatta, ám a producer hamarosan levelet kapott a forgalmazóktól a világ minden részéb?l azzal, hogy nem tudják, mir?l is van szó pontosan. Így nyerte el a mozi a végleges címét (To Rome with Love – a magyar fordítás ezúttal kimondottan h?séges maradt az eredetihez), ami Allen szerint nem túl eredeti, de legalább mindenki számára érthet?.

Fotó: Europress/AFP

Joggal merül fel a kérdés, hogy az utóbbi évek gyakorlata – vagyis az, hogy Allen turisztikailag ennyire közismert európai nagyvárosokban forgat egymás után – nem teszi-e túl mechanikusság a filmkészítést. Szerinte err?l nincs szó, s?t azzal vált volna a rendez?i munka egysíkúvá számára, ha továbbra is New Yorkban forgatna, aminek szinte minden figyelemre méltó szegletét kameravégre kapta már. Arról nem is beszélve, hogy ott a forgatási költségek is elképeszt?en nagyok.

Allen szoros viszonya New Yorkkal közismert, és ezúttal is bevallja, ?t tényleg nem a látnivalók, hanem az utcai forgatag, a boltok, az éttermek, a színházak és a könyvesboltok vonzzák. Éppen ezért, ha nem a filmjeir?l lett volna szó, nem töltött volna hosszú heteket olyan európai nagyvárosokban sem, amiket azel?tt csak képeslapokról ismert. De vajon hogyan képes elvegyülni a New York-i tömegben ismert emberként? Ez olyan probléma – válaszolta ironikusan a felvetésre –, amivel egész életében kénytelen volt birkózni: szeretett volna másvalakinek születni, de sajnos Woody Allanként él és fog meghalni.

Jobb hely az étteremben

Az ismertség természetét egyébként elég különösnek tartja, hiszen – ahogy fogalmaz – nem vitt véghez az emberiség számára fontos tetteket, csupán szórakozást „szállít” számukra, mégis jobb helyeket kap az étteremben vagy a baseball meccseken, amit?l id?nként elbizonytalanodik és gyengének, tanácstalannak érzi magát. Nem ismer ugyanis más életet, egész feln?tt életét az ismertség tapasztalatával élte le. Ugyanakkor azt tudja hozzátenni mindehhez, amit új filmjének h?se is mond: az élet nehéz és fájdalmas, tekintet nélkül arra, hogy híres vagy-e vagy sem, de azért jobb híresnek lenni. Allen is ezt vallja: a magánélet hiánya, a paparazzik folyamatos jelenléte valójában csak nüanszok.

A kritikai kényeztetés kapcsán a rendez? elmondta: kapott már a filmjért elmarasztalást és túlzó dicséretet b?ven, ám ezek a vélemények csak nagy ritkán egyeztek meg azzal, amit ? gondol a saját alkotásairól. Az új film egyik érdekessége, hogy maga Woody Allen is visszatér a vásznonra, holott évek óta nem szerepelt a saját filmjeiben. Nem

is tervezte, hogy ezen változtat – mondta el ezzel kapcsolatban –, ám a forgatókönyv írása során rájött, hogy az egyik szerep rá van szabva. Hetvenhat éves fejjel már nem játszhat f?szerepet – tette hozzá. Abból a szempontból is érdekes ez a szerepválasztás, hogy az Allen által játszott id?s m?vész úgy érzi, a világ leírta, és a nyugdíjazás réme fenyegeti.

A rendez? saját elmondása szerint azonban nem érzi szükségét, hogy a világ folyton ?t ünnepelje, számára a filmforgatás mindennapi rituálé, amihez muszáj ragaszkodnia – szellemileg ez tartja jó formában, ráadásul így a stresszelésre is kevesebb ideje jut.

Legújabb, római filmje szerepl?ivel

Fotó: Europress/AFP

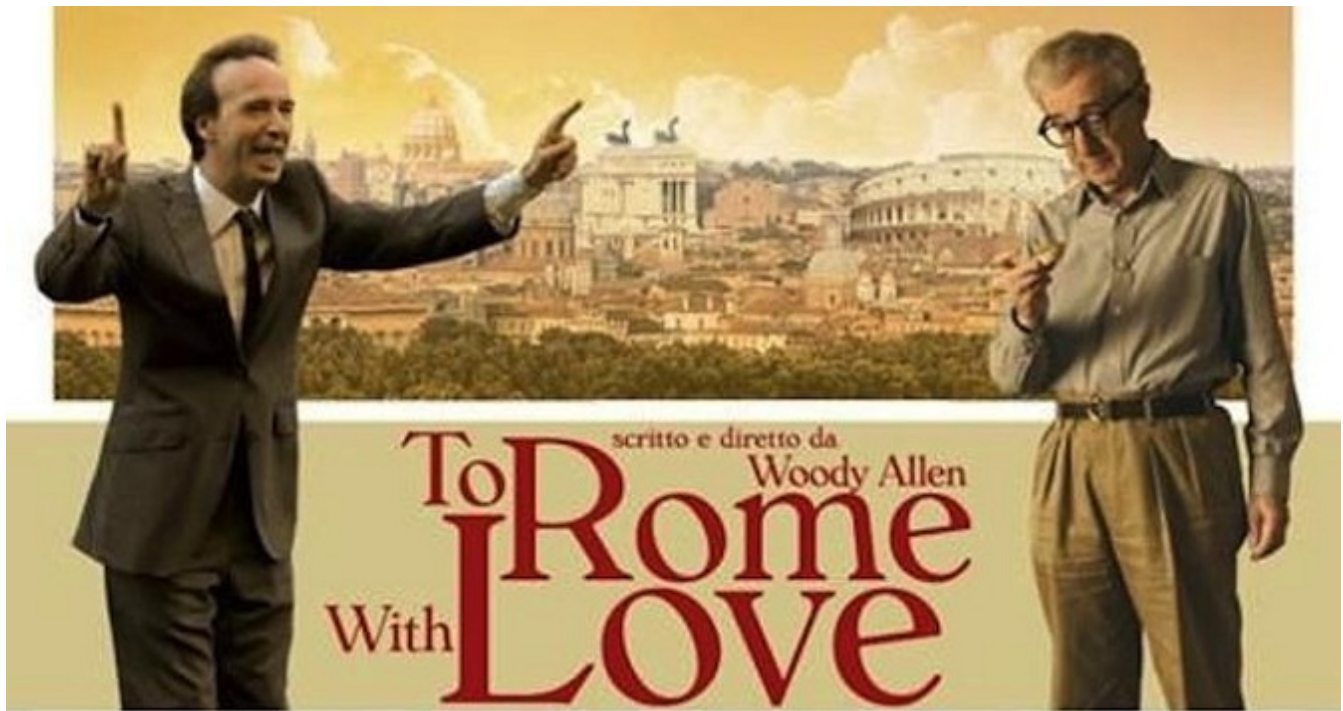
Allenr?l korábban dokumentumfilm is készült, ebben látható, milyen körülmények között dolgozik: többek között az ötleteivel teleírt fiókoknak is nagy szerep jut. Szerinte már nem lapulnak olyan cédulák ezekben a fiókokban, amik egy-egy remekm? vázlatát tartalmazzák, ha készített is maradandó alkotást, akkor azt a múltban kell keresni. És hogy mit is szeret pontosan a korosodó alkotó a filmezésben? Terjedelmesebb az a lista, amit nem szeret a filmezésben: a pepecselést, a forgatókönyvet hosszasan pofozgatni, a véget nem ér? vágást, és a színészekkel való próbát se – a legjobbakat akarja kiválasztani közülük minden egyes forgatáson, olyanokat, akik maguktól is teszik a dolgukat. Amit igazán élvez a munkában, az a zenei aláfestés megalkotása, ami szerinte képes mágikus pillanatokkal megajándékozni az embert, és kiszakítani a valóságból.

Tosca a telefonfülkében

Woody Allen legújabb filmjében ezúttal Rómához idéz könnyed ódát. A Rómának szeretettel szertelenebb, mint korábbi európai társai, de Allen színészi visszatérése hat év után olyan üdít? jelenség, amit?l minden megbocsátható.

Néhány éve kezd?dött a korábban notórius manhattani Woody Allen európai körútja, amikor a rendez? elhatározta, hogy a vén kontinens minden nagyobb városáról készít egy képeslapfilmet. A köret mindenhol túlnyomórészt romantikus enyelgés, amelyben sok kompromisszummal nyomokban a korábbi Woody Allen munkássága is felfedezhet?. London, Barcelona és Párizs után ezúttal Rómához biggyeszt egy lábjegyzetet a rendez?, amely el?deinél kiszámíthatóbb és sematikusabb, és egyáltalán nem tesz jót neki a sok sztereotípiá.

Viszont a rendez? a 2006-os Füle után ismét felt?nik a kamera innens? felén, s színészként nemcsak mindenkit lejátszik, de még 76 évesen is elképeszt?en jó nézni ?t mint nyafogó, neurotikus pasit. A Rómának szeretettel több pár kapcsolatán keresztül beszél arról, hogy mennyire mesés az olasz f?város. Egy turista megismerkedik egy olasz ügyvéddel, s ripsz-ropsz már az örömszü?kkel vacsoráznak házasságkötésük el?tt. Egy másik pár egy olasz kisvárosból érkezik a f?városba, ahol szem el?l tévesztik egymást, s külön utakon ismerik meg a nagybet?s életet. Egy unalmas életet él? római kispolgári család feje egyszerűen híressé válik semmitmondó életével. Egy amerikai építészhallgatónak barátn?jével töltött csendes hétköznapi d?lnek dugába, amikor egy excentrikus barátn? szerelmi háromszöggé b?víti kapcsolatukat, s mindezt egy amerikai sztárépítész kommentálja vég nélkül.

Történetek, amelyek bárhol elfordulhatnak, valamint romantikus vígjátékból elrántott sematikus figurák, amelyeket a választott színészeknek kell megtölteni élettel. Alec Baldwinnek vagy Penelopé Cruznak ez például sikerül, másoknak még inkább nem. Viszont ezúttal tényleg minden a m?vészeken múlik, mert az egyetlen, sziporkákkal felszerelt figurát Woody Allen magára osztotta. ? ugyanakkor gyakorlatilag számba veszi s talán le is zárja egész életm?vét. Önreflektív kiszólásai olyannyira nyilvánvalóak, hogy egy id? után már sajnálni kezdi az ember a Woody Allent és munkásságát nem ismer?ket, amely nélkül számos frázis egyszer?en élvezhetetlen marad. Azt azonban még a fanyalgó kritikusoknak is el kell ismerniük, hogy Allen fantasztikusan uralja a vásznat, energikussága ugyan már nem a régi, de olyan áhítattal formálja meg a neurotikus, önmagával kibékülni képtelen, meg nem értett m?vészt, hogy azt ötven év után is csak imádni lehet.

(Rómának szeretettel, színes, feliratos, amerikai-olasz-spanyol film, 2012, 102 perc. Rendez?: Woody Allen. Forgalmazó: Big Bang Média.)

kgy, thy

Forrás: Gazeta Wyborcza

mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni győzatról tabumentesen

Ajánló

